

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/34/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314204949
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8314204949.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických vězňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 26429705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36864421, proti žalovanej: Ľ. A., C.. XX.XX.XXXX, S. D. XXXX/XX, XXX XX N., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., IČO: 42309166, Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, zastúpeného advokátom Mgr. Henrichom Schindlerom, Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie 375,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 18.12.2015 pod č. k. 12C/64/2014-37, jednohlasne takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a späťvzatie žaloby v časti zmenkového úroku nad 0,06 % denne, v tejto časti z r u š u je rozsudok súdu prvého stupňa a konanie z a s t a v u j e .

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zvyšujúcej zamietavej časti, ako aj vo výroku o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania, i o náhrade trov konania.

N e p r i z n á v a žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné rozsudkom žalobu zamietol. Pripustil, aby do konania na strane odporcu vstúpil ako vedľajší účastník Združenie spotrebiteľov Slovenska, o. z., Janka Kráľa č. 7, Banská Bystrica, IČO: 42309166. Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 87,86 eur na účet zástupcu vedľajšieho účastníka. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 17.4.2014 sa podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zaviaže odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 375,00 eur s príslušenstvom titulom zmenky, ktorú nadobudol rubopisom od predchádzajúceho majiteľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom v Bratislave. Navrhovateľ tvrdil, že nemá k dispozícii úverovú zmluvu uzavretú medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. a odporcom, kde zaplatenie bolo zabezpečené vystavenie vlastnej zmenky dlžníkom - žalovaným.

Aj keď navrhovateľ uplatňoval svoj nárok podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 o európskych konaniach vo veciach s nízkou hodnotou sporu, a nárokované právo vyplývajúce zo zmenky, podľa názoru okresného súdu je súd povinný z úradnej povinnosti - ex offio skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľské právne vzťahy. To, že sa jedná o konanie s nízkou hodnotou sporu, respektíve, že si navrhovateľ uplatňuje právo zo zmenky, na tomto právnom názore nič nemení. Ak súd zistí, že sa

jedná o spotrebiteľský právny vzťah, použije súd aj normy spotrebiteľského práva za účelom poskytnutia súdnej ochrany spotrebiteľovi.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh je potrebné zamietnuť.

Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Humenné, sp.zn. 5Er/958/2012 vyplýva, že tú istú pohľadávku, z tej istej zmenky a z úverovej zmluvy, t.j. z toho istého spotrebiteľského právneho vzťahu si na základe rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu uplatnil proti odporcovi ako povinnému predchádzajúci veriteľ POHOTOVOST' s.r.o. ako oprávnený - Pohotovosť s.r.o.. Exekučný Okresný súd Humenné žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Bolo potrebné použiť právne normy o ochrane spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka uzavretá s dlžníkom je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a absolútne neplatnou. Následne bolo exekučné konanie uznesením exekučného súdu zastavené.

V uvedenom spore je zrejmé, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah. Predmetom konania je zmenka, ktorá slúžila na zabezpečenie, ale aj na uhradenie dlhu vzniknutého zo zmluvy o úvere, ktorý je spotrebiteľským úverom. Na právny vzťah je preto potrebné použiť okrem ustanovení zákona o zmenkách a šekoch (zákon č. 191/1950 Zb.), aj ustanovenia Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. pojednávajúce o spotrebiteľskom práve a iné spotrebiteľské právne normy EÚ a SR.

Podľa súdu prvého stupňa dohoda o vyplnení zmenky uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s dobrými mravmi. Je tak absolútne neplatnou. Bez platnej dohody o vyplňovacom práve je preto absolútne neplatná aj samotná zmenka, na základe ktorej si navrhovateľ uplatňuje žalovanú pohľadávku. Bez platnej dohody o vyplňacom práve nemôže byť platná ani vyplnená zmenka (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/161/2007).

Súd dodal, že Dohoda o vyplňacom práve k zmenke ako aj zmenka sú neplatné podľa ustanovení spotrebiteľského práva, nie podľa zákona o zmenkách a šekoch. Keďže si navrhovateľ uplatnil výslovne právo zo zmenky, súd celý návrh zamietol. Zmluva a obchodné podmienky nie sú individuálne dojednané, sú na predtlačенých formulároch.

Súd hodnotil za absolútne neplatné dojednanie o vyplnení zmenky, ako aj následne vystavenú samotnú zmenu a to z dvoch samostatných dôvodov:

Dohoda o vyplnení zmenky je neprijateľná zmluvná podmienka a to podľa článku 2 písm. a/ v spojení s ustanovením prílohy odsek 1 písmeno s/ Smernice 93/13/EHS, pretože sa jedná o podmienku ktorej dôsledkom by bolo priznanie pri neplnení záväzku zo strany spotrebiteľa, neprimerane vysokého príslušenstva pohľadávky - zmenkový úrok 0,25% denne (91,25 % ročne).

Zároveň ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku aj podľa § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka a to predovšetkým podľa § 53 odsek 4 písm. k/, pretože umožňuje požadovať od spotrebiteľa neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Podľa § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Je zrejmé, že dohoda o vyplnení zmenky a následná vystavená zmenka podľa § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymáhať od spotrebiteľa aj neprimerane vysoké sankcie. Tieto navyš neboli individuálne dojednané.

Dohoda o vyplňacom práve pri zmenke je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj preto, že na základe tejto podmienky vystavená zmenka umožnila previesť indosáciou bez súhlasu spotrebiteľa práva prvého majiteľa zmenky POHOTOVOST' s.r.o. na navrhovateľa CD Consulting, čím došlo k zhoršeniu postavenia a ochrany práv spotrebiteľa. Zmenka a jej indosácia nadmerne sťažili spotrebiteľovi možnosť realizovať práva spotrebiteľa. Taký záver vyplýva už z charakteru zmenkového konania, ktoré nepripúšťa

skúmanie dôvodu vzniku zmenkového záväzku, ani ex offo ochranu spotrebiteľských práv (ÚS ČR IV., ÚS ČR 457/10).

Dohoda o vyplnení zmenky a podľa nej vystavená zmenka, sú absolútne neplatné aj podľa § 39 a § 3 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a rozpor so zákonom, respektíve snahou veriteľa obísť právne normy spotrebiteľského práva. Účelom vystavenia zmieniek je obísť ustanovenia spotrebiteľského práva zameraného na reálnu a nielen formálnu ochranu práv a povinností spotrebiteľa a to aj súdom, v každom štádiu súdneho konania.

Keďže si navrhovateľ uplatňoval v tomto konaní právo zo zmenky, ako cenného papiera, kde dohoda o vyplnení zmenky a na jej základe vystavená zmenka sú absolútne neplatné, súd návrh v celom rozsahu zamietol.

V priebehu súdneho konania vstúpil do konania na strane odporcu vedľajší účastník z vlastnej iniciatívy. Poukázal na neprijateľné zmluvné podmienky, spotrebiteľské vzťahy a neplatnosť dohody o zmenke. Súd rozhodoval o prípustení vedľajšieho účastníka do konania v rozhodnutí vo veci samej, vzhľadom na veľké množstvo týchto žalôb - návrhov a zásadu hospodárnosti konania. Jedným zo spôsobov vstupu do konania u vedľajšieho účastníka, je vstup z vlastného podnetu. Združenie oznámilo súdu svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu s odkazom na § 93 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Vychádzajúc zo zistených skutočností a majúc pritom na pamäti dikciu ustanovenia § 93 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku, súd považoval námietku neprípustnosti vedľajšieho účasti vznesenú zo strany žalobcu za nedôvodnú. Združenie je subjektom, ktorý je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník na základe zákonného splnomocnenia zo zákona o ochrane spotrebiteľa, a to bez konkretizácie svojho hmotnoprávneho záujmu na výsledku konania. Tým sa zabezpečuje výkon smernicou EÚ s požiadavkou na reálnu a nielen formálnu rovnosť účastníkov v spotrebiteľských veciach, čo je zmyslom a cieľom spotrebiteľského práva EÚ a SR.

Podmienky na vstup vedľajšieho účastníka v čase jeho vstupu boli splnené. Preto súd pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Neúspešnému navrhovateľovi nevzniklo právo na náhradu trov konania. Úspešný odporca si trovy konania neuplatnil resp. mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu súd priznal trovy konania, odporca bol v konaní úspešný. Trovy vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia vypočítaných podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. vo výške 87,66 eur a to za 2 úkony po 28,22 eur (prevzatie veci, vyjadrenie zo dňa 16.9.2015), 2-krát režijný paušál 8,39 eur a 20% DPH.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Keď súd uvádza, že vykonal dokazovanie, oboznámil sa s úverovou zmluvou, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, tak takéto dokazovanie listinami navrhovateľ nežiadal. Dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou. Súd mal vychádzať len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonávať len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Súd mal vychádzať len zo zmenky, ktorej originál bol doložený. Odporca mohol vzniesť námietky k zmenke z dôvodu platnej koncentračnej zásady. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu odporcu ale vykonal ďalšie dokazovanie. Súd ako nesporné považoval uzavretie zmluvného vzťahu medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., a dlžníkom a vyplnenie zabezpečovacej zmenky. To nebolo tvrdené ani jedným z účastníkov konania. Súd dospel na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov k nesprávnej právnej interpretácii právnych predpisov a práva EÚ.

Súd posudzoval platnosť dohody o vyplnení zmenky. Žalobca uplatňuje právo zo zmenky, pričom zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Nemožno ju spájať či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Súd ignoroval aplikáciu príslušných ustanovení zákona o zmenkách č. 191/1950 Zb., pričom podľa ustanovenia § 17 zmenkového zákona, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných

vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlým majiteľom okrem toho, ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Tieto kauzálne námietky v sporovom konaní nemôže činiť odporca, tým menej tak môže činiť súd. Kto je žalovaný zo zmenky, môže vznášať proti zmenkovým nárokom určité námietky, avšak oprávnenosť týchto námietok musí preukázať. Dôkazné bremeno je na povinnom, nie na navrhovateľovi. Pri kauzálnych námietkach nie je možné prenášať dôkazné bremeno z odporcu na navrhovateľa. Aj podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 20Cdo 1839/2000 zmenka je v právnej teórii obvykle definovaná ako dlžnícky dokonale cenný papier, ktorým za predpokladu splnenia prísne formálnych náležitostí vzniká priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určitej osoby zaplatiť majiteľovi zmenky v určitom mieste a čase stanovenú peňažnú sumu. Zmenkový záväzok je samostatne oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť a nezávislosť zmenkového záväzku, nie je možné hovoriť o tom, že je zmenka zmenkou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a že tomuto zákonu odporuje. V konaní uplatnená zmenka má zákonom predpísané náležitosti, jedná sa o platnú zmenku. Nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný.

Keď súd posudzoval zmenkový úrok 0,25 %, vychádzal z toho, že je v rozpore s dobrými mravmi. Zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určitej osoby zaplatiť majiteľovi zmenky, teda zmenkový záväzok je nesporný. Zmenkový nárok má byť priznaný o to viac, že odporca žiadne námietky voči uplatnenej zmenke vôbec neformuloval.

K pripusteniu vstupu vedľajšieho účastníka do konania poukázal na to, že konanie je Európskym konaním vo veciach s nízkou hodnotou sporu a je právne regulované Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007. Procesný postup súdu a strán v konaní je upravený označeným nariadením, a to odlišne od vnútroštátnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 99/1963 Zb.. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu nepripúšťa vedľajšie účastníctvo. Právna regulácia označeného nariadenia obsiahnutá v čl. 4 a 5 vedľajšie účastníctvo nepozná a pripúšťa aplikáciu z procesných pravidiel zakotvených v Občianskom súdnom poriadku len výnimočne, a to vtedy, ak sa explicitne ustanovuje, že sa postupuje v súlade s príslušným procesným právom uplatniteľnom v členskom štáte.

Pre oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania doručené súdu pred 1.1.2015, teda pred účinnosťou zákona č. 353/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok uviedol, že súd je povinný zabezpečiť si vyjadrenie účastníka, na stranu ktorého vedľajší účastník vstúpil. Len samotné oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania nemôže automaticky zakladať právo vedľajšieho účastníka na účasť na konaní a takisto že osoba, popri ktorej vstúpil do konania s týmto úkonom súhlasí.

Pre oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania doručené súdu po 1.1.2015, účinnosťou zákona č. 353/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Pri § 93 ods. 3 O.s.p. vyplýva, že vedľajší účastník je povinný spolu s oznámením o vstupe do konania predložiť aj súhlas osoby, popri ktorej do konania vstupuje, bez možnosti dodatočného predloženia súhlasu. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca žiada zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a návrhu vyhovieť v celom rozsahu a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaná ani vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.) pred vecným prieskumom napadnutého rozhodnutia zodpovedajúco ust. § 213 ods. 2 O.s.p. vyzval účastníkov konania, aby sa písomne vyjadrili k možnému použitiu čl. I § 5 ods. 1 a čl. I § 48 ods. 1 zák. zmenkového a šekového (zák. č. 191/1950 Zb. - ZZŠ) a v nadväznosti na ne aj na záver z rozhodnutia Vrchného súdu Olomouc, sp. zn. 4Cmo/214/2002, ktorý výkladom ust. § 48 ZZŠ dospel k záveru, že úroky uvedené v zmenke je možné požadovať len do splatnosti zmenky. Od splatnosti pri nezaplatení zmenky je pôvodný zmenkový záväzok nahradený postihovým záväzkom a je možné žiadať zmenkové úroky len v zákonnej výške (0,06 %) s tým, že prijatie iného záveru by znamenalo bezdôvodné zvýhodňovanie zmeniek, ktoré sú úročené oproti ostatným zmenkám. Odvolací súd pritom zdôraznil, že je žiaduce pri aplikácii uvedených ustanovení ZZŠ zaujať stanovisko v súvislosti so skutočnosťami uvedenými samotným žalobcom v návrhu, že zmenka bola ešte indosovaná predložená vystaviteľovi zmenky na platenie, čím sa stala splatnou. Od nasledujúceho dňa (t.j. od 3.11.2010) žalobca uplatňuje už aj zákonný 6 % ročný úrok (§ 48 Zmenkového zákona).

Účastníci konania na výzvu súdu nereagovali.

Podaním doručeným súdu 22.12.2015 žalobca čiastočne zoberal žalobu späť v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne a žiadal len zmenkový úrok 0,06 % denne. V ostatnom ponechal žalobný petít bez zmeny.

Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby odvolací súd s poukazom na § 208 O.s.p. pripustil čiastočné späťvzatie žaloby v časti zaplataenia zmenkového úroku nad 0,06 % denne, v tomto rozsahu zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a v rozsahu späťvzatia konanie zastavil.

Čo sa týka zvyšku uplatneného nároku, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa v jeho zvyšujúcej zamietavej časti, vo výroku o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ako aj vo výroku o trovách konania. Pokiaľ sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, vychádza z toho, že v konaní je uplatnené právo zo zmenky vystavenej žalovanou dňa 9.4.2010 na zmenkovú sumu 418,- eur s dohodnutým úrokom 0,25 % denne od 20.8.2010. Súd zamietol návrh žalobcu napriek tomu, že zmenka je cenným papierom a nie je potrebné skúmať hospodársky dôvod (kauzu) vystavenia zmenky. Súd ale musel pri hodnotení nároku poskytnúť ochranu žalovanej ako spotrebiteľovi z predchádzajúcej úverovej zmluvy uzavretej medzi pôvodným majiteľom zmenky spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., a žalovanou. Malo ísť o zabezpečovaciu zmenku k úverovému vzťahu. Zmenka má odkaz na číslo úverovej zmluvy: XXXXXXXXXX a bola vystavená pri úverovej zmluve zo dňa 9.4.2010. Zmenka bola vystavená ako blankozmenka, pričom v úverovej zmluve a jej Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 17 je tzv. Dohoda o vyplnení zmenky. Blankozmenka je druh zmenky, ktorá nie je v celom rozsahu vyplnená. Ide o listinu, ktorá je zámerne vydaná v nehotovej forme, pričom je udelené právo nadobúdateľovi zmenky na vyplnenie zmenky. Podstata tohto vyplňovacieho práva spočíva v oprávnení majiteľa blankozmenky svojimi úkonmi, t.j. doplnením chýbajúcej časti premeniť nehotový zmenkový záväzok na skutočný cenný papier, t.j. na úplnú zmenku. Vyplňovacie zmenkové právo nie je vecným právom vyplývajúcim z vlastníctva zmenky, ale ide o zvláštne so zmenkou tesne súvisiace právo, ktoré prislúcha majiteľovi zmenky. Nie je to právo obligáčné, ale je to špeciálne majetkové právo. Toto právo sa zakladá na dohode medzi osobou, ktorá zmenku podpísala a osobou, ktorá zmenku preberá. Osoba, ktorá je zo zmenky zaviazaná môže prípadne činiť námietky, že zmenka bola vyplnená odlišne od dohody o jej vyplnení. Ak zmenka bola vyplnená v rozpore s dohodou, je potrebné preukázať majiteľovi, že nadobudol zmenku v zlej viere alebo že sa pri jej nadobúdaní previnil hrubou nedbanlivosťou. Okresný súd spochybnil platnosť uzavretia dohody o vyplnení zmenky vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Obsah takejto dohody nemohol dlžník žiadnym spôsobom ovplyvniť. Samotná dohoda vykazuje znaky zjavnej neurčitosti a nezrozumiteľnosti z hľadiska vyplnenia zmenkovej sumy. Navyše, zmenková suma bola zvyšovaná o 91,25 % úroky ročne zo sumy z hľadiska dojednaného zmenkového úroku 0,25 % denne a 6 % postihový úrok podľa § 48 ods. 1 bodu 2 zmenkového zákona č. 191/1950 Zb., kde majiteľ môže postihom žiadať 6 % úrok odo dňa zročnosti.

Keď žalobca zoberal žalobu späť v časti dohodnutého zmenkového úroku nad 0,06 % denne, je potrebné vychádzať z toho, že pôvodne bol dohodnutý zmenkový úrok 0,25 % denne, čo pri 91,25 % ročne znamená úžeru. Takémuto úroku nie je možné priznať ochranu a dojednanie o platení zmenkového úroku vo vlastnej zmenke je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Sporná zmenka je bez platnej dohody o platení zmenkového úroku. Žalobcovi nie je možné priznať zostávajúci 6 % úrok zo zmenky, ak vôbec nedošlo k platnému dojednaniu zmenkového úroku priamo vo vystavenej zmenke.

Odvolací súd sa priklonil k záverom súdu prvého stupňa, že z hľadiska doterajšej praxe a vedomostí odvolacieho súdu je nesporné, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., pri poskytovaní úveru dala dlžníkom podpisovať blankozmenku, pričom výška zmenkovej sumy a dátum úročenia bol vyplnený veriteľom. Dohoda o vyplnení zmenky nemôže byť uzavretá len odkazom na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Ustanovenie § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. umožňuje časť obsahu zmluvy určiť odkazom na Všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzatvárajúcim zmluvy známe alebo k návrhu priložené. Časť obsahu úverovej zmluvy

môže byť urobená odkazom na Všeobecné obchodné podmienky, ale tie sa týkajú výlučne úverového vzťahu a nemôžu vytvárať nové zmluvné vzťahy ako v danom prípade. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru by znamenali uzavrieť podľa bodu 17 Dohodu o vyplnení zmenky, podľa bodu 18 uzavretie rozhodcovskej zmluvy, dohodu o zrážkach zo mzdy podľa bodu 05, či dohadovať zmluvnú pokutu ako v bode 04 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Všetky tieto uvedené dohody - zmluvy vyžadujú osobitnú formu dojednania a nemajú byť súčasťou Všeobecných obchodných podmienok. Navyiac, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru neboli žalovanou podpísané. Nie je preukázané, že u dlžníka bola vôľa popri úvere uzavrieť aj ďalšie dohody o zrážkach zo mzdy, zmluvnej pokute či vyplnení blankozmenky.

Odvolačí súd je toho názoru, že nedošlo k uzavretiu Dohody o vyplnení zmenky len odkazom na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru ako súčasťou úverovej zmluvy. Preto prvý majiteľ zmenky POHOTOVOSTĚ, s.r.o., nebol oprávnený dopĺňať blankozmenku o údaje zmenkovej sumy či dátumu začiatku úročenia. Navyiac, zmenkový úrok 0,25 % denne, t.j. 91,25 % ročne by znamenal úžeru.

Žalobca poukazuje na to, že zmenka ako cenný papier nemá kauzu (hospodársky dôvod vystavenia zmenky), že súd má skúmať len formálne náležitosti, či zmenka spĺňa náležitosti platnej zmenky. Odvolačí súd v zhode s okresným súdom prihladol na doterajšiu prax spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ktorá rubopisovaním zmenky sťažila dlžníkovi vznášať kauzálne námietky s poukazom na § 17 zmenkového zákona, že dlžník už nemôže vykonávať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlému majiteľovi zmenky. Dochádza tak k porušovaniu práv spotrebiteľa brániť sa záväzkom zo spotrebiteľských zmlúv. Ak sa vystaví zmenka a zmenka sa prevádza rubopisom, tým sa zamedzuje zmenkovo zaviazaným podľa § 17 zmenkového zákona robiť tzv. kauzálne námietky novým majiteľom zmenky, čo je priamy úmysel pôvodného vlastníka zmenky POHOTOVOSTĚ, s.r.o. obísť právo spotrebiteľa brániť sa proti zmenkovému nároku.

Keď vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru sú inkorporované ďalšie zmluvné dojednania, o ktorých dojednaniach dlžník ani nemusel mať predstavu, napr. dohodu o zmluvnej pokute, rozhodcovskom konaní či vyplnení blankozmenky, potom chýbajúce náležitosti vôle podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a nemôže byť ani platný úkon dojednania dohody o vyplňovacom práve k vystavenej blankozmenke dlžníka - žalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ súd zvyšok návrhu žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Keď prvý majiteľ zmenky vyplňuje zmenku v rozpore so zákonom a nedošlo k platnému uzavretiu dohody o vyplnení blankozmenky, túto nie je možné uzavrieť len odkazom na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, rubopisovaním zmenky sa sťažila spotrebiteľovi možnosť činiť námietky - kauzálne námietky podľa § 17 zmenkového zákona, potom nie je možné návrhu žalobcu vyhovieť. Krajský súd preto potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, pokiaľ bol návrh žalobcu ako taký zamietnutý.

Pokiaľ žalobca namieta rozhodovanie o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, odvolačí súd poukazuje na to, že v súlade s článkom 17 ods. 1 Nariadenia, Slovenská republika informovala Komisiu o tom, že na základe procesného práva Slovenskej republiky, bude možné v súlade s článkom 17 Nariadenia, podať opravný prostriedok „odvolanie“ (§ 201 a nasl. O.s.p.) na „krajské súdy“. V odvolacom konaní začatom podaným odvolaním podľa článku 17 Nariadenia rozhoduje odvolačí súd Slovenskej republiky podľa procesného práva Slovenskej republiky (článok 19 Nariadenia).

V prejednávanej veci vedľajší účastník Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., IČO: 42309166, Janka Kráľova 7, 974 01 Banská Bystrica vstúpil do konania z vlastného podnetu, a to písomným oznámením zo dňa 23.7.2014 o vstupe združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej.

Vedľajší účastník môže vstúpiť do konania v ktoromkoľvek štádiu, a to z vlastného podnetu, alebo na výzvu účastníka urobenou prostredníctvom súdu. Námietka žalobcu, že podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka do konania je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať, nie je opodstatnená. Občiansky súdny poriadok v znení do 31.12.2014 v žiadnom ustanovení

upravujúcom vedľajšiu intervenciu (§ 93) nevyžadoval udelenie súhlasu účastníka konania na vstup vedľajšieho účastníka do konania. Navyše žalovaná nevyjadřila nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

Ak úkon o vstupe do konania bol realizovaný v čase účinnosti O.s.p. v znení do 31.12.2014, nemožno podmienky prípustnosti vedľajšieho účastníctva posudzovať ani v štádiu tohto odvolacieho konania spätne, v zmysle podmienok upravených v novele O.s.p. realizovanej zákonom č. 353/2014 Z. z. (konkrétne § 93 ods. 3 veta druhá O.s.p.) účinnej od 1.1.2015, žiadajúcej výslovný súhlas účastníka, popri ktorom sa vedľajší účastník zúčastňuje na konaní.

Pokiaľ by sa pripustilo, že novela č. 353/2014 Z. z., ktorá zaviedla novú podmienku vstupu vedľajšieho účastníka do konania - súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, ktorý musí byť súčasťou oznámenia o vstupe do konania sa uplatní aj na vstupy vedľajších účastníkov do konaní uskutočnené pred jej účinnosťou, uplatnil by sa princíp pravej retroaktivity, ktorý je v našom právnom poriadku (s výnimkou trestného práva) neprípustný. Podmienky vstupu vedľajšieho účastníka do konania môžu byť posudzované len s ohľadom na podmienky vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktoré boli v platnosti v čase vstupu vedľajšieho účastníka. Ak by sa novozavedená podmienka vstupu vedľajšieho účastníka do konania mala vzťahovať na skoršie vstupy vedľajších účastníkov do konaní, znamenalo by to, že postup vedľajšieho účastníka, ktorý bol v súlade s vtedy platným znením

O.s.p., by sa dnes mohol označiť za neúčinný, na takýto vstup vedľajšieho účastníka do konania by súd neprihliadal, išlo by o pravú retroaktivitu. Zákon č. 353/2014 Z. z. neobsahuje vlastné prechodné ustanovenia a preto je potrebné jeho účinky vykladať v súlade s princípom zákazu pravej retroaktivity. Ak nie je v prechodných ustanoveniach výslovne uvedené inak, je pri strete starej a novej úpravy nutné vychádzať zo všeobecne platnej zásady nepravej retroaktivity procesných noriem, teda aplikácie nových procesných noriem pre skôr začaté konania. V takomto prípade sa v konaní pokračuje podľa neskoršieho zákona s tým, že právne účinky úkonov uskutočnených skôr zostávajú v platnosti (Rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 25.07.2007 sp. zn. 1 Azs 55/2006). Čo sa týka nepravej retroaktivity v procesnom práve a názorov v odbornej literatúre na ňu z povahy procesného práva vyplýva, že nové procesné právo (jeho zmeny) majú pôsobiť odo dňa nadobudnutia účinnosti nového zákona, a to aj pre konania zahájené pred jeho účinnosťou. Účinky procesných úkonov súdu a účastníkov, ktoré s nimi spájala či nespájala skoršia úprava, však zostávajú zachované (uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. II ÚS 512/05).

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok vo výroku o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania potvrdzuje.

Krajský súd potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania, pričom žalovanej v konaní trovy nevznikli, preto žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania. Správne bola priznaná náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi, vystupujúcemu na strane úspešnej žalovanej. Vo vzťahu k výpočtu náhrady trov prvostupňovým súdom neboli zo strany odvolateľa podané námietky. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, preto nemal dôvod výšku trov určených súdom prvého stupňa preskúmať.

Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný. Žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi preukázateľné trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli. Preto odvolací súd pri aplikácii ust. Čl. 16 Nariadenia i ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.